

Vanhustenhuollon tilannekatsaus

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 25.09.2023 § 220
279/00.02.01/2023

Valmistelija toimialuejohtaja Ritva Jämsä

Ikäihmisten määrä alueellamme kasvaa tasaisesti vuoteen 2040 mennessä. Kaikista iäkkäimpien (> 85-vuotiaat) määrä kasvaa prosentuaalisesti eniten ja on selkeästi vaikuttamassa siihen, millä tavalla tulevaisuuden ikäihmisten palvelut on muotoiltava vastaamaan aikansa tarpeita. Vuoden 2023 lopussa ennakoidaan alueellamme olevan 8233 yli 75-vuotiasta ja vuonna 2040 11 052, kasvua 34 %. Vastaavasti yli 85-vuotiaita arvioidaan olevan vuoden 2023 lopussa 2168 ja vuonna 2040 4430, kasvua 104 %.

Ikäihmisten palveluissa on edetty strategian mukaisesti, mutta tiettyjä ennakoimattomia muutoksia on ollut vaikea ennustaa. Kotiin järjestettäviin palveluihin ja erilaisiin teknologisiin, digitaalisiin sekä sähköisiin palveluihin on panostettu. Esimerkkinä kotihoidon etähoivakäyntien määrän tasainen kasvu. Viimeisimmässä osavuosikatsauksessa etähoivan osuus oli 9,9 % kaikista kotihoidon käynneistä. Tämä palvelun tuottamisen tapa on jarruttanut kotihoitoon tarvittavan hoitajaresurssin kasvattamista. Koko alueella toimii myös yöaikainen kotiin annettava hoito, joka on lisännyt kotona asumisen turvallisuutta ja mahdollisuutta. Kotisairaaloimintaa on alueellamme myös kattavasti ja sen määrää tulee arvioida uudelleen liittyen lakiuudistuksiin ja todelliseen tarpeeseen.

Erityisen merkittävässä roolissa ikäihmisten palveluissa ovat omaishoito ja perhehoito, joihin tulee erityisesti panostaa. Toisaalta on otettava etenkin omaishoidon volyymin kasvattamisessa huomioon alueemme ikärakenteen kehittyminen. Useat omaishoitajat ovat 60-74-vuotiaita, joiden määrä suhteessa ennustettuun yli 75-vuotiaiden määrään vähenee.

Yhteisöllisen asumisen kehittäminen on yksi keskeinen painopistealue, jotta kotona asumisen edellytyksiä ja mahdollisuuksia alueella voidaan kasvattaa. Tällä hetkellä kysyntä ja tarjonta eivät alueellisesti täysin kohtaa. Jonoa ko. asumismuotoon on kanta-Kokkolassa ja taas tyhjiä asuntoja toisaalla. Alueelle on suunniteltu uusia yhteisöllisen asumisen ratkaisuja asuntomäärien optimoimiseksi tarvetta vastaaviksi.

Ympäri vuorokautisessa hoivassa ja hoidossa alueella on virallisesti 411 oman tuotannon paikkaa ja 223 ostopalvelupaikkaa. Tällä hetkellä ostopalveluyksiköiden paikoista 39 on suljettuna tai pois käytöstä. 34 paikkaa on suljettuna Emeliehemmetin remontin vuoksi ja loput henkilöstöresurssin heikon saatavuuden vuoksi. Jaksohoitopaikkoja alueella on yhteensä 95, joissa on jonottajia ympärivuorokautiseen hoivaan noin yhden yksikön verran vähintään

jatkuvasti. Lisäksi alueella ympärivuorokautisiin ikäihmisten palveluihin ja hoidon ja hoivan toimialueelle kuuluvat yleislääketieteen osastot, joissa osastopaikkoja on yhteensä 86. Myös osastoilla jonotetaan pääsyä ympärivuorokautiseen asumiseen ja ajoittain kotihoitoon.

Tarkempi vanhustenhuollon/ikäihmisten palveluiden tilannekatsaus varsinaisessa kokouksessa.

Päätösesitys Aluehallitus merkitsee vanhustenhuollon tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös Aluehallitus merkitsi vanhustenhuollon tilannekatsauksen tiedoksi.

Merk. toimialuejohtaja Ritva Jämsä esitteli asian kokouksen alussa.